

Shrnutí dosavadních jednání a workshopů k meziobecní spolupráci a vzniku Společenství obcí v teritoriu ORP Šlapanicko

Myšlenkou meziobecní spolupráce se zabývaly během roku 2025 dva workshopy a jeden dotazník mezi starosty obcí správního obvodu ORP Šlapanice. Cílem bylo zjistit, v jakých oblastech by obce chtěly nebo potřebovaly spolupracovat, a tím vymezit důvody pro vznik Společenství obcí Šlapanicko. Diskuse na téma vzniku Společenství obcí transformací stávajícího DSO Šlapanicko nebo založením “na zelené louce” proběhla na Valné hromadě DSO Šlapanicko v červnu. Přípravný výbor následně diskutoval a připomínkoval zejména rozsah možné činnosti společenství, návrh znění stanov společenství a další postup.

DOTAZNÍK

Základní zjištění

- účastno v dotazníku bylo 36 ze 40 obcí.
- 32 obcí (89 %) vyjádřilo zájem o spolupráci.
- 11 obcí zaujalo neutrální postoj.
- 4 obce uvedly spíše nezájem.
- Spolupráce je vnímána jako přínosná pro posílení vyjednávací síly, zejména menších obcí.
- Největší pochybnosti panují v oblasti efektivity z hlediska času a financí.

Hlavní motivace pro spolupráci

1. Společné prosazování zájmů obcí.
2. Společné plánování a realizace projektů s regionálním dopadem.
3. Sdílení odborníků a administrativní podpory.
4. Úspora času a finančních nákladů díky společným službám.

Oblasti s největším potenciálem pro spolupráci

1. Tvorba rozvojových dokumentů s ohledem na demografii.
2. Územní plánování – koordinace s vyššími úrovněmi.
3. Energetický management (společný energetický manažer).
4. Městská policie (sdílená služba).
5. Dotace – žádosti a administrativa.
6. Veřejné zakázky – příprava a administrace.
7. Pasporty infrastruktury.
8. „Létající pořizovatel“ územních plánů.

9. Senior taxi a služby pro seniory.
10. Koordinace cyklotras v regionu.

Oblasti, kde obcím chybí kapacity, ale vidí smysl spolupráce

- Chráněné a sociální bydlení, denní stacionáře.
- Revitalizační a protipovodňová opatření.
- Tvorba analytických podkladů a statistická data.
- Koordinace oprav krajských komunikací.
- Služby pro seniory a koordinace techniky mezi obcemi.

Postoje obcí

Vysoký zájem o spolupráci projevilo 16 obcí, dalších 14 obcí projevilo spíše zájem. Pouze 6 obcí uvedlo spíše nezájem.

Závěr

Mezi obcemi ORP Šlapanicko existuje široká shoda na potřebě posílit meziobecní spolupráci v oblastech, kde jednotlivé obce nemají dostatečné kapacity či odborné zázemí. Společné řešení administrativních, technických a rozvojových agend přinese efektivnější výkon veřejné správy a úsporu prostředků. Legislativa posiluje postavení SO vůči DSO umožněním výkonu činností veřejné správy. Vzhledem k legislativním změnám ve financování školství má také spolupráce v této oblasti významný potenciál. Návrh stanov uvádí široký výčet oblastí, které vzniknuvší SO může (nicméně nemusí) pro obce (pro všechny nebo jen některé) vykonávat.

V rámci workshopů vznikla shoda na Cíli společenství: "Do roku 2030 Společenství obcí ORP Šlapanicko sdružuje všechny obce v území, společně tvoří a realizuje rozvojovou strategii regionu a je silným a respektovaným partnerem pro všechny relevantní aktéry v území (Brno, kraj, orgány státní správy, ministerstva...)".

Diskutovaná otázka, zda má vzniknout "na zelené louce" či transformací stávajícího DSO Šlapanicko, byla vyřešena na Valné hromadě DSO. V drtivé většině se přítomní zástupci obcí přiklonili k transformaci.

Důvody pro transformaci:

- rozšíření stávajícího půdorysu spolupráce je lepší variantou než účast v další struktuře, efektivnější využití času a administrativy
- při vzniku nového subjektu by část členů z DSO vystoupila, významně by klesla schopnost zachování úrovně stávající činnosti

- cyklostezky jako jedna ze součástí činností společenství nejsou překážkou v nezávislém rozvoji dalších oblastí
- využití a kontinuita stávajících zkušeností a dobrého jména DSO

Další postup

Do konce roku je třeba

- Schválení alespoň ve 2/3 zastupitelstev členských obcí
- Schválení 2/3 zástupců všech obcí na valné hromadě DSO (ideálně ještě do konce roku 2025)
- Žádost o registraci na JMK
- Nabytí právní účinnosti registrace do 31.1.2026 (důležitý termín pro možnost získání příspěvku/dotace od státu, cca 1 mil Kč na jedno SO)
- Po skončení registračního procesu uspořádání valné hromady
 - volba členů jednotlivých orgánů SO
 - nastavení konkrétních dalších oblastí spolupráce